

UNIVERSITETI I TIRANËS
FAKULTETI I HISTORISË DHE FILOLOGJISË
DEPARTAMENTI I ARKEOLOGJISË DHE TRASHËGIMISË KULTURORE

PROGRAMI I LËNDËS
Drejtimi : Arkeologji dhe Trashëgimi Kulturore

TITULLI I LËNDËS: HISTORIA E ARKITEKTURËS BOTËRORE

Pedagogu: PhD.c. Ogri Mane
Ngarkesa: 4 ECTS (30 leksione dhe 15 seminare)
Lloji i lëndës: me zgjedhje
Programi i studimit: Bachelor
Viti/Semestri: II/II

EKSTRAKT

Historia e arkitekturës Botërore është një nga lëndët me zgjedhje të cilkit të parë të studimeve Universitare (Bachelor) dhe ka për subjekt kryesor studimin e prodhimit arkitekturor si shprehje supreme e kulturës dhe intelektit . Ajo trajton historinë nga fillimet deri në vitin 1945. Cikli i leksioneve ndahet në 7 (shtatë) kapituj. **Kapitulli i I** trajton arkitekturën si temë të veçantë studimi. Bëhet hyrja në arkitekturë dhe shpjegohet se çdo të quajmë arkitekturë, pra kush do të jetë subjekti i lëndës. Pjesa tjetër e kapitullit do të shërbejë për të njohur më mirë arkitekturën klasike greke dhe romake, karakteristikat e saj dhe përshkrimi analitik i arkitekturës. **Kapitulli i II** përfshin arkitekturën gjatë mesjetës qytetet kryesore dhe prodhimit të larmishme në këtë periudhë. Rëndësia që pati feja dhe Papatit si financuesit kryesor të arkitekturës kishtarë në Europë. **Kapitulli i III** trajton arkitekturën gjatë periudhës së rilindjes në Itali dhe në Europë. **Kapitulli i IV** përfshin arkitekturën e barokut në Europë dhe qytetet kryesore si Roma etj. **Kapitulli i V** përfshin arkitekturën Neoklasike, Eklektizmin dhe qytetet para Revolucionit Industrial. **Kapitulli VI** ka për objekt trajtimin e Revolucionit Industrial dhe zhvillimet e reja në arkitekturë. **Kapitulli VII** ka për objekt trajtimin e temave të arkitekturës pas Revolucionit Industrial deri në vitin 1945.

TEMAT:

LEKSION 1. Hyrje në historinë e arkitekturës, kush është subjekti i arkitekturës.

LEKSION 2. Lindja e arkitekturës Greke dhe Romake, arkitektura Bizantine.

LEKSION 3. Urdhrrat arkitektonik, zberthimi i tyre sipas moduleve, konceptet bazë.

LEKSION 4. Arkitektura gjatë mesjetës.

LEKSION 5. Rizbulimi i arkitekturës antike dhe gjuha e re arkitektonike.

LEKSION 6. Qëndrat e umanisteve Firenze, Roma, Mantova.

LEKSION 7. Rilindja Firenze, Roma.

LEKSION 8. Arkitektura e rilindjes në Europë.

LEKSION 9. Manierizmi, Baroku.

LEKSION 10. Arkitektura e barokut në europë.

LEKSION 11. Arkitektura “piktorese” dhe “sublimja”.

LEKSION 12. Arkitektura neoklasike.

LEKSION 13. Ekletizmi dhe qyteti borgjes në 1800.

LEKSION 14. Revolicioni industrial dhe qytetet ideale.

LEKSION 15. Mjeshtrat e arkitekturës së 1900.

FORMA E KONTROLLIT DHE VLERËSIMIT

FREKUENTIMI:

70% pranisë në seminare e domosdoshme.

15 % e notës përfundimtare nga prania dhe angazhimi gjatë kursit apo seminareve

KONTROLLI I VAZHDUESHËM:

Testi 1 i pjesshëm në javën e 6-të (10% e notës përfundimtare)

Testi 2 i pjesshëm në javën e 10-të (15% e notës përfundimtare)

25 % e notës përfundimtare.

DETYRA E KURSIT:

Detyrë kursi ose konspekt i dy tekseve apo autori ose ese nga 3- 5 faqe format A4, Times Neë Roman, madhësia e shkrimit 12, hapësira mes rreshtave 1.5)

20 % e notës përfundimtare

KONTROLLI PËRFUNDIMTAR:

Një test përfundimtar në javën e 16-të të kursit pas kryerjes së 15 javëve të një semestri

40 % e notës përfundimtare

DETYRIMET E STUDENËVE PËR LËNDËN

Frekuentim i rregullt në leksione.

Frekuentim i detyruar në të paktën 70% të seminareve të lëndës.

Përgatitja e dy ese-je nga 3-5 faqe format A4, Times Neë Roman, madhësia e shkrimit 12, hapësira mes rreshtave 1.5.

Pjesëmarrje në testet e pjesshme gjatë semestrit.

Testi (provimi) përfundimtar (i fundit të smestrit)

LITERATURA:

- 1.R.MARTIN, Architettura greca, Mondadori Electa, Milano, 1980.
 - 2.P.ZANKER, Storia dell'architettura italiana, Electa, 2009.
 - 3.L. BENEVOLO, Storia dell'architettura del Rinascimento 1° - 2°, Laterza, Bari, 1973.
 - 4.R. ÈITTKOËER, Arte e Architettura in Italia 1600 - 1750, Einaudi, Torino 1972.
 - 5.D. ÈATKIN, Storia dell'Architettura Occidentale, Zanichelli, Bologna 1990-99.
 - 6.M. TAFURI, Ricerca del rinascimento - principi, città, architetti, Einaudi, Torino, 1992.
 - 7.P. MURRAY, Architettura del Rinascimento, Electa, Milano.
 - 8.W. LOTZ, Studi sull'Architettura italiana del Rinascimento, Elemond, Milano, 1989.
 - 9.K. FRAMPTON, Storia dell'architettura moderna, Zanichelli, Bologna, 1982.
 - 10.G. CIUCCI, Gli architetti e il Fascismo, Einaudi, Torino, 1984.
 - 11.M. TAFURI, Storia dell'architettura italiana 1944-1985, Torino, 1986.
 - 12.G. CIUCCI, F. DAL CO, Architettura italiana del novecento, Electa, Milano, 1990.
 - 13.M. BIRAGHI, Storia dell'architettura contemporanea 1 (1750-1945) e 2 (1945-2008), Einaudi, Torino 2008.
 - 14.G. PIGAFETTA, Storia dell'architettura moderna (2 volumi), Bollati-Boringhieri, 2007
 - 15.M. TAFURI, F. DAL CO, Architettura contemporanea, Electa, Milano, 1976.
 - 16.L. BENEVOLO, Storia dell'architettura moderna, Laterza, Bari, 1960.
 - 17.B. ZEVI, Spazi dell'architettura moderna, Einaudi, Torino, 1973
 - 18.A. BELLUZZI, C. CONFORTI, Architettura italiana 1944-1994, Laterza, Bari-Roma, 1994 (nuova edizione).
 - 19.R. DE FUSCO, Storia dell'architettura contemporanea, Laterza, Roma-Bari, 1985.
 - 20.A. MUNTONI, Lineamenti di storia dell'architettura contemporanea, Laterza, Bari-Roma, 1997
 - 21.F. DAL CO (a cura di) Storia dell'architettura italiana, il secondo novecento, Electa, Milano, 1997.
 - 22.G. FANELLI, R. GARGIANI, Storia dell'Architettura contemporanea, Laterza, Bari-Roma, 1998.
 - 23.V. FONTANA, Profilo di architettura italiana del Novecento, Marsilio, Venezia, 1999.
 - 24.K. FRAMPTON, Tettonica e architettura. Poetica della forma architettonica nel XIX e XX sec, Skira, Milano, 1999.
 - 25.W. J. R. CURTIS, L'architettura moderna del Novecento, Bruno Mondadori, Milano, 1999
- Shënime të ndryshme nga pedagogu i lëndës.